

pokračovanie z titulnej strany

Márie, ktoré sa vyrábali z pálenej hliny na príkaz kráľa Mateja Korvína. Keď už hrozil vpád Turkov, ostrihomský arcibiskup Ján Vitěz (ktorý spravoval takmer celé Slovensko), doslovne spomína v pastierskom liste roku 1470 dávny, dejinný zvyk, že naši predkovia sa v ťažkých časoch obracali o pomoc k Boľestnej Panne Márii, prosili ju a ona ich vy počula; vyzýva ich, aby sa jej zasvätili v nebezpečenstve. Jeho nástupca arcibiskup Juraj Selepeční pred rozhodnou bitkou s Turkami pri Viedni roku 1683 rozdal vojakom medailóniky s obrazom Boľestnej Matky, aby vzývali jej pomoc. Aj stará ľudová pieseň z tureckých vojen „Pri trenciánskej bráne“ je prosbou slovenských junákov o ochranu Panny Márie, pred ich odchodom do boja: „Bože nám pomáhaj i Panna Mária, aby bola šťastná slovenská krajina“.

Tradícia úcty k Boľestnej Matke sa taktotiahne celými našimi dejinami, ako o tom svedčia gotické a barokové sochy, oltáre, kalvárie, modlitebné bratstvá, do 250 kostolov a kaplniek zasvätených Sedemboľestnej po celom Slovensku. Zvláštnu kapitolu by si zasluhovali najvyšší pastieri Cirkvi, pápeži, ktorí postupne udeľovali úcte k Sedemboľestnej duchovné výsady: boli to Benedikt XIII. (1724-1730), Pius IX., Pius XI., ktorý ju roku 1927 osobitným dekrétom potvrdil za Patrónku Slovenska; Pavol VI. udelil roku 1964 pútnickému chrámu v Šaštíne titul baziliky minor a o dva roky vyhlásil Sedemboľestnú za hlavnú Patrónku Slovenska. Nate raz história vrcholí návštevou pápeža Jána Pavla II., ktorý tam 1. júla 1995 korunoval jej sochu a predniesol po slovensky pamätnú homíliu.

Naši krajanovia, ktorí sa vysťahovali do iných krajín si zachovali vieru a úctu k Sedemboľestnej Patrónke Slovenska. V Spojených štátoch severoamerických jej slovenskí františkáni zasvätili kláštor a pútnické miesto vo Valparaise; okrem viacerých obrazov a sôch, Sedemboľestnej je zasvätená aj slovenská kaplnka v národnej svätyni vo Washingtone.

Na nádvorí nazaretskej baziliky Zvestovania vo Svätej zemi sa od roku 1970 nachádza pekná mozaika Patrónky Slovenska. Slovenskí misionári šírili úctu k Sedemboľestnej v iných krajinách: Otec Juraj Vojenčíak postavil kaplnku Sedemboľestnej na ostrove Flores, pri Indonézii, a slovenskí salesiáni sa postarali o postavenie kostola zasväteného v japonskom meste Usa.

Takú slávnú históriu nepozná takmer nijaký iný sviatok. Ten sa už tradične viaže na dátum 15. septembra. Vytvorila sa tak zviazanosť, ktorá je dôležitá ako duchovná a pastoračná hodnota a je dokonca zaknihovaná aj v medzinárodne platnej zmluve. Úcta k Sedemboľestnej Patrónke Slovenska má svoju tradíciu a je stále aktuálna. Aj terajší jubilejný rok nám to pripomína. Je aktuálna, lebo nás upozorňuje, že aj v terajších ťažkostiach Slovensko má svoju Patrónku, Ochrankyňu a Pomocníčku. My jej ochranu stále potrebujeme.

Dovoľte mi osobnú spomienku na prvú audienciu u dnes už svätého Jána Pavla II. po mojom menovaní za biskupa, keď bolo treba určiť deň biskupskej vysviacky. On s polousmevom určil ako samozrejmy deň 15. septembra, sviatok Sedemboľestnej Patrónky Slovenska.

Veľký pápež, náš priateľ a dnes svätý, nás pri svojej návšteve v Šaštíne roku 1995 vyzval, aby sme tak ako evanjelista Ján prijali Boľestnú Pannu k sebe, do vlastného domu, a prehlásil, že tu je „dom, v ktorom býva Panna Mária, Matka Slovákov, a v tomto dome sa všetci cítia ako v matkinom dome“. K tomu ešte pridal dôležitú výzvu: „Ona túži, aby ste ju prijali do svojho domu, do každého slovenského domu, do celého života vášho národa“. Také pranie mohol vysloviť iba náš veľký priateľ a slovanský pápež. Od neho sa môžeme učiť vážiť si svoje duchovné a kultúrne hodnoty.

VR

Farská rodina vychádza s týždňovou pravidelnosťou, pre vnútornú potrebu farnosti Spišská Belá.

Redakčná rada: Jaroslav Bachleda, Peter Petrek O2: 0905 694 717,

Karol Krížan O2: 0904 985 308, Michal Holík O2: 0918 819 445,

www.rkfarnost.spisskabel.sk

Farská Rodina

Pre vnútornú potrebu farnosti Spišská Belá
dobrovoľný príspevok 0,10 €

Cezročné obdobie

14. september 2014 - 38/2014

KARD. JOZEF TOMKO: SEDEMBOLESTNÁ V NAŠEJ KULTÚRNEJ HISTÓRII

Matka Ježiša Krista, Mária z Nazaretu, sa spomína v štyroch evanjeliách a v prameňoch apoštolskej tradície a priťahuje tak vedeckých, biblických, ako aj umeleckých bádateľov. Je to postava, ktorá budí obdiv, inšpiruje náboženskú úctu a vedie k modlitbe a básnickej, maliarskej a hudobnej tvorbe. Dávame jej rôzne názvy a tituly, pod ktorými ju uctie vame, najčastejšie sú to: Panna, Nepoškvrnená, Bohorodička, Božia Matka, Nanebovzatá, Kráľovná neba, ale aj Boľestná Matka a v našej slovenskej obmene Sedemboľestná Panna Mária. Loretánske litánie obsahujú dlhý zoznam jej titulov, ktoré svedčia o jej bohatej a hlbokjej osobnosti.

Nie div, že mnohé národy si Máriu vyvolili za svoju Patrónku pod niektorým z názvov, blízkym ich cíteniu, alebo udalosti, spojenej s jej úctou. Naši severní poľskí susedia majú svoju Čarnú Madonu z Čenstochovej

s ranou na počernej tvári, Maďari si uctie vajú „Magna Regina Hungarorum“, zo Slovenska sa kedysi hodne putovalo do Mariazellu v Rakúsku, dnes sú obľúbené viaceré pútnické miesta, najmä Šaštín a Levoča, v Taliansku sa putuje k Panne Márii do Loreta a do Pompejí, vo Francúzsku je to Lurdská Panna Mária, v Portugalsku zas Fatimská Panna, v Chorvátsku je už hodne známe pútnické miesto Medžugorje, v Argentíne je to Luján, a rad ešte pokračuje, aj názvy a tituly Panny Márie sa menia ako aj okolnosti, ktoré podporili vznik a rozvinutie mariánskej úcty na tých miestach.

Nám Slovákom je Panna Mária azda najbližšia ako Sedemboľestná, lebo pod tým názvom si ju uctie vame ako Patrónku slovenského národa. Po celom Slovensku sa v kostoloch a na púťach spieva veľmi známa pieseň: „Sedemboľestná Panna Mária, tebe slovenská spieva krajina“. K nej sa naši veriaci obracajú aj v osobných modlitbách najmä v ťažkých životných chvíľach.

Úctu k Pane Márii nachádzame v dejinných pamiatkach nášho národa už v dávnych storočiach. Dosť často sa objavuje aj názov a titul Sedemboľestnej Matky Božej. A náš národ zažil toho utrpenia a bolesti práve dosť. Spomeňme len rozvrat prvých štátnych útvarov v 9. a 10. storočí, tatársky vpád roku 1241, keď naši predkovia s rodinami utekali do lesov - kam sa pozajdné hordy neodvážili - a brali si so sebou mariánske obrázky alebo sošky Boľestnej Matky; v 15. storočí, počas husitských nájazdov si rodiny uchovávali reliéfy Boľestnej Panny

pokračovanie na zadnej strane

Farské oznamy na nasledujúci týždeň

1. **Darovali na kostol v Sp. Belej:** z krstu Emy Živčákovej 100€, z pohrebu Jozefa Rusnačka 20€, z pohrebu Jakuba Koščáka 50€. **Pán Boh zaplať.**
2. **Darovali na kostol v Strážkach:** z krstu Natálie Grichovej 50€. **Pán Boh zaplať.**
3. **V nedeľu 14.9.2014 o 11.00h v Krížovej Vsi v rómskom pastoračnom centre v rámci odpustovej slávnosti Povýšenia sv. Kríža otec biskup Andrej Imrich udelí pripraveným birmovancom sviatosť birmovania. Sviatosť zmierenia budeme viacerí kňazi vysluhovať v centre v sobotu 13.9.2014 od 9.00 do 10.00h.**
4. **V nedeľu 14.9.2014 o 14.00h pozývame na stretnutie všetkých modliacich sa 24/7.**
5. **O pomoc pri upratovaní farského kostola dňa 19.9.2014 t.j. v piatok večer po sv. omši prosíme veriacich z ulice Mierovej č.2.**
6. **V sobotu 20.9.2014 o 19:30 sa na farskom úrade uskutoční premietanie filmu s názvom Golfový sen: Jedná sa o skutočný príbeh o víťazstve človeka nad nepriazňou osudu. Všetci ste srdečne pozvaní.**
7. **Pozývame rodičov birmovancov na krátke informačné stretnutie ohľadom prípravy na prijatie sviatosti birmovania, ktoré sa uskutoční v nedeľu 21.9.2014 po pobožnosti o 15:00h. v sále na fare.**
8. **Ružencové bratstvo v spolupráci s KJS a farským úradom Vás pozýva na farskú púť do Mariánky a Šaštína v dňoch 11. – 12.10.2014. Cena púte je pre členov živého ružencového bratstva 20€ a pre nečlenov 40€. Podrobný program púte zverejníme na budúcu nedeľu. Prihlásiť sa môžete do 30.9.2014 v sákristii alebo v kancelárii farského úradu.**

OHLÁŠKY: Sviatosť manželstva si chcú vyslúžiť:

Ján Schurdák, syn Jána a † Anny rod. Kovalovej, býv. v Podolínci
a **Denisa Andrášová**, dcéra Daniela a Evy rod. Marhefkovej, býv. v Sp. Belej

MODLITBA ZVERENIA SA PANNE MÁRII

Preblahoslavená Panna Mária, prichádzame k tebe, našej Sedembolestnej Matke. Tu, v Národnej mariánskej svätyni v Šaštíne si pripomínáme chvíľu, keď si stála pod krížom svojho Syna, Ježiša Krista. V duchu počúvame jeho slová, ktoré nám povedal o tebe: „Hľa tvoja Matka! Hľa, vaša Matka!“ Spolu s apoštolom Jánom sme ňa prijali a stále prijímame s veľkou dôverou a nádejou ako našu Matku. Sme ochotní počúvať a poslúchať tvoje slová na svadbe v Káne Galilejskej, kde si nás pozvala urobiť všetko, čo nám – tvoj Syn Ježiš Kristus – povie. Chceme plniť jeho vôľu podľa tvojho vzoru. Lebo ty, Sedembolestná, si prijala plnosť bolesti v oddanosti do jeho vôle. Ty nás učíš, že bolesti prežívané tu na zemi v plnosti lásky sú cestou k plnosti slávy v nebi.

Preto my, pozemskí pútnici a mnohokrát neverní hriešnici, si znovu obnovujeme a potvrdzujeme naše krstné sľuby. Odprosujeme tvojho Syna za odmietanie Božieho plánu pseudokultúrou smrti, za odmietanie Božej zvrchovanosti nad počatým životom i životom vyhasínajúcim. Zriekame sa navždy zlého ducha a odovzdávame sa celí Ježišovi Kristovi, aby sme ho po všetky dni svojho života nasledovali nesúc svoj kríž vernejšie, ako doposiaľ. Matka Sedembolestná, volíme si ňa dnes za svoju Matku a Kráľovnú. Všetko, čím sme, čo máme a čo konáme, vkladáme do tvojich rúk a zverujeme pod tvoju ochranu. V úplnej poddanosti a lásky sa skrze teba, Sedembolestná Matka, zasväcujeme Ježišovi Kristovi: seba osobne, svoje rodiny, spoločenstvá i celú spoločnosť – náš národ na všetkých úrovniach jeho jestvovania, jeho prítomnosť i budúcnosť. Prosíme ňa, veď nás cestou láskyplného prijímania každodenných ťažkostí, aby sme mali účasť na moci víťazného kríža tvojho božského Syna. On svojím zmŕtvychvstaním ukazuje, že vernosť vôle nebeského Otca nás otvára pre jeho všemohúcu lásku, ktorá premáha zlo a utrpenie a vedie k víťazstvu lásky, života a radosťi v čase i vo večnosti. Amen.

LITURGICKÝ PREHĽAD			Spišská Belá	Strážky	Krížová Ves
NE	14.9.	24. NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ POVÝŠENIE SVÄTÉHO KRÍŽA SVIATOK	7:30 9:00 10:30 18:30	8:45	10:00 11:00
PO	15.9.	SEDEMBOLESTNEJ PANNY MÁRIE, PATRÓNKY SLOVENSKA, Slávnosť	8:00 18:30	8:45	7:30 11:00K
UT	16.9.	Sv. Kornélia, pápeža, a Cypriána, biskupa, mučeníkov, Spomienka	18:30	17:30	17:30 K
ST	17.9.	Féria	6:30 17:30		17:30
ŠT	18.9.	Féria	15:00 + 17:45 R 18:30	17:30	17:30
PI	19.9.	Féria	6:30 18:30	17:30	17:30
SO	20.9.	Sv. Ondreja Kima Taegona, kňaza, a Pavla Chonga Hasanga a spoločníkov, mučeníkov, spomienka Večerná sv. omša z nasled. nedele	18:30		17:30
NE	21.9.	25. NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ	7:30 9:00 10:30 18:30	8:45	10:00 11:00 K

+ adorácia K - kolónia R - sv. ruženec s - sobáš so sv. omšou

ÚMYSLY SVÄTÝCH OMŠÍ

	SPIŠSKÁ BELÁ:	STRÁŽKY:	KRÍŽOVÁ VES:
Ne	7.30 † z r. Petrasovej a Štefaniakovej 9.00 za ž. členov ružencového bratstva 10.30 † Renáta Pacanová 18.30 Pavol a Helena 40. výr. sobáša	Na úmysel kňaza	Božia pomoc pre rodinu Čepišákovú
Po	† Elena Münnichová 1.výr.,ost. † z rod		Jozefína 60r., zdr.a B.pož.
Ut	† Mária, Erich 15.výr.	Veronika, zdr. a B.pož.	
St	6.30 Žofia a jej rodiny 17.30 † Ivan Šimko		† Katarína Pavličková
Št	† Margita, Anton	† Oskar, Michal, Anna a ost. † z rod.	† Ján a Katarín Pirožekovi
Pi	6.30 za modliacich sa 24/7 18.30 † z rod.Majerčakovej,Nebusovej	† Ján, Anna a ost. † z rod. Tomašovej	† Margita a Jozef Kredatusovi
So	† Jozef, Katarína a ost. † z rod.		† Ľudmila Pavličková
Ne	7.30 † Valent, Mária, Valent 9.00 Jozef, Mária 40.výr. sobáša 10.30 † Berta Bombarová 60.výr. 18.30 † Emil a ost. † z rod.	† Mária Kovalčíková 20.výr.	Na úmysel kňaza